



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 312/04-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. októbra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Evy Kliskej, bytom B., zastúpenej advokátkou JUDr. V. D., B., vo veci porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 119/97 a sp. zn. 15 C 136/99 v spojení s postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 258/03 (predtým pod sp. zn. 17 Co 53/01) a sp. zn. 3 Co 31/04 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť Ing. Evy Kliskej v časti, v ktorej namietala porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 136/99 v spojení s postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Co 31/04, o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

2. Sťažnosť Ing. Evy Kliskej v časti, ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 119/97 v spojení

s postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 258/03 (predtým pod sp. zn. 17 Co 53/01), o d m i e t a.

3. Sťažnosť Ing. Evy Kliskej v časti, ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 119/97 v spojení s postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 258/03 (predtým pod sp. zn. 17 Co 53/01), v y l u č u j e na samostatné konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. apríla 2004 doručená sťažnosť Ing. Evy Kliskej, bytom B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 119/97 a sp. zn. 15 C 136/99 v spojení s postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 258/03 (predtým pod sp. zn. 17 Co 53/01) a sp. zn. 3 Co 31/04.

Sťažnosť odôvodnila sťažovateľka tým, že 14. apríla 1997 podala okresnému súdu „... žalobu proti Sociálnej poisťovni o určenie neplatnosti jej prihlášky do poistenia od 1. 1. 1993 čo do mena a vymeriavacieho základu a o splnenie povinnosti rozhodnúť o prerušení konania s ňou. Vec spočívala na súde 2 roky, kým bol urobený 1. úkon (...). Tento prietáh treba považovať za úplne nedôvodný. V merite veci rozhodol súd v rozpore s urobenými dôkazmi tak, že návrh o neplatnosť právneho úkonu zamietol pod č. k. 15 C 119/97 a o splnenie povinnosti bez akéhokoľvek opodstatnenia vylúčil na samostatné konanie pod sp. zn. 15 C 136/99. OS Ba I dovolanie vo veci 15 C 119/97, podané 22. 2. 2002, odstúpil NS SR až 16. 6. 2003, teda 1 a pol roka po jeho podaní (...). V časti

vylúčeného návrhu pod sp. zn. 15 C 136/99 rozhodol OS Ba I až uznesením z 9. 7. 2003, teda 4 roky od jeho vylúčenia. Takýto priesťah treba považovať za zbytočný, pričom samotné vylúčenie tejto časti návrhu bolo nedôvodné“.

Sťažovateľka poukázala ďalej na to, že krajský súd o jej odvolaní, ktoré podala 13. augusta 2003 proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 15 C 136/99 zo 7. augusta 2003, do podania sťažnosti ústavnému súdu nerozhodol.

Pokiaľ ide o vec vedenú na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 119/97, sťažovateľka namieta rozhodnutie krajského súdu, ktorý po tom, ako podala proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, tento rozsudok uznesením sp. zn. 17 Co 53/01 z 15. novembra 2001 zrušil a konanie zastavil. Na základe ňou podaného dovolania Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) rozsudkom sp. zn. 4 Cdo 69/93 z 30. júla 2003 označené uznesenie krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vyniesol tento nález:

„1. Základné právo Ing. Evy Kliskej podľa čl. 48 ods. 2 a podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR vo veci sp. zn. 15 C 119/97 a 15 C 136/99 postupom OS Ba I a KS Ba porušené bolo.

2. Prikazuje sa KS Bratislava rozhodnúť o odvolaniach v týchto veciach bez ďalších zbytočných priesťahov.

3. Ing. Eve Kliskej sa priznáva suma 500.000 Sk ako primerané finančné zadosťučinenie za porušenie jej základných práv, ktoré spôsobili svojím postupom OS Ba I a KS Ba a ktorú sú jej povinní zaplatiť každý po 250.000 Sk v lehote 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ÚS SR.“

Zároveň sťažovateľka žiadala, aby jej bola priznaná úhrada trov konania.

II.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

1. Sťažovateľka namietala v konaní pred ústavným súdom porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy najmä tým, že okresný súd a krajský súd konajú v napadnutých konaniach so zbytočnými priet'ahmi, a zároveň poukázala aj na neprimeranú celkovú dĺžku označených konaní.

Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01).

V systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka konania, rýchlosť a plynulosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní tejto časti sťažnosti skúmal, či uvedený postup okresného súdu a krajského súdu je v príčinnej súvislosti so základným právom na súdnu a inú právnu ochranu a dospel k záveru, že tomu tak nie je.

Zo sťažnosti je zrejmé, že oba sudy neodmietli vo veciach sťažovateľky konať, a sťažovateľka nepreukázala, že by postup týchto súdov mohol viesť k záveru o existencii príčinnej súvislosti medzi ich konaním a možným porušením uvedeného základného práva.

Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy v súvislosti s tvrdenými prieťahmi v namietaných konaniach považoval za zjavne neopodstatnenú a odmietol ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde už pri jej predbežnom prerokovaní.

2. Porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy vidí sťažovateľka aj v tom, že vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 119/97 krajský súd po tom, ako podala proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie, tento rozsudok uznesením sp. zn. 17 Co 53/01 z 15. novembra 2001 zrušil a konanie zastavil. Na základe ňou podaného dovolania najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Cdo 69/93 z 30. júla 2003 označené uznesenie krajského súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je právomoc ústavného súdu chrániť základné práva a slobody iba subsidiárna a je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Voči porušeniu základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 zo strany krajského súdu poskytol sťažovateľke ochranu na základe mimoriadneho opravného prostriedku v dovolacom konaní najvyšší súd, ktorý dovolaním napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie. Neprichádza preto do úvahy, aby správnosť postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 53/01 opätovne preskúmaval ústavný súd. V tejto časti bola preto sťažnosť odmietnutá pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

3. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietala, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť

preto treba považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti v časti, v ktorej sťažovateľka namieta porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní sp. zn. 15 C 136/99, vyplýva z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré už skončilo rozhodnutím okresného súdu pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a po začatí konania pred ústavným súdom toto rozhodnutie okresného súdu bolo potvrdené rozhodnutím odvolacieho súdu.

Z uznesenia okresného súdu sp. zn. 15 C 136/99 z 9. júla 2003 bolo zistené, že okresný súd konanie v tejto veci zastavil. Toto uznesenie bolo potvrdené uznesením krajského súdu sp. zn. 31 Co 31/04 z 31. mája 2004. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd odstránil stav právnej neistoty v tejto veci už 9. júla 2003, pretože jeho rozhodnutie bolo potvrdené ako vecne správne (aj keď po začatí konania pred ústavným súdom), preto bolo treba sťažnosť v časti smerujúcej proti porušeniu základného práva sťažovateľky v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 15 C 136/99 odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

4. Pokiaľ ide o časť sťažnosti sťažovateľky týkajúcu sa namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v konaní sp. zn. 3 Co 31/04, je z obsahu dotknutého súdneho spisu, ktorý si ústavný súd vyžiadal, zrejmé, že uvedený spis bol na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 15 C 136/99 z 9. júla 2003 doručený krajskému súdu 2. februára 2004. Krajský súd rozhodol o odvolaní uznesením sp. zn. 3 Co 31/04 z 31. mája 2004 a spis bol vrátený okresnému súdu 11. augusta 2004.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 195/03).

Podľa názoru ústavného súdu postup krajského súdu v napadnutom konaní nemožno s ohľadom na dĺžku obdobia, počas ktorého rozhodoval o odvolaní sťažovateľky v označenom odvolacom konaní, považovať za taký, ktorý by sa dal kvalifikovať ako zbytočné priesťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy. Krajský súd v napadnutom konaní nebol nečinný neprimerane k okolnostiam danej veci. Vzhľadom na to neprichádza do úvahy, aby ústavný súd jeho postup mohol po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vyhodnotiť ako porušenie označeného základného práva sťažovateľky.

Uvedený záver bol dôvodom na odmietnutie sťažnosti v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

5. Sťažnosť v časti, v ktorej sťažovateľka namietala porušenie základného práva na prejednanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 119/97 v spojení s postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 258/03, vylúčil ústavný súd na samostatné konanie (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 112 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku). Ústavný súd odôvodňuje tento postup tým, že rozhodnutie o prípadnej prijateľnosti sťažnosti v tejto časti závisí od výsledku odvolacieho konania, pričom krajskému súdu došlo podľa oznámenia jeho podpredsedníčky z 27. septembra 2004 podanie právnej zástupkyne sťažovateľky z 24. septembra 2004, ktorým odvolávajúc sa na dlhodobé ochorenie jej klientky žiadala o odročenie odvolacieho pojednávania pôvodne nariadeného na 12. október 2004, a to na začiatok roka 2005.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2004